

29 689

Herziening zorgstelsel

Nr.

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 2026

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de Voorhang wijziging van het Besluit zorgverzekering in verband met de risicoverevening 2025, 2026 en 2027¹.

Voorzitter van de commissie,
Mohandis

Adjunct-griffier van de commissie,
Heller

¹ Kamerstuk 29689, nr. 1356

Inhoudsopgave

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

II. Reactie van de minister

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de Voorhang wijziging van het Besluit zorgverzekering in verband met de risicoverevening 2025, 2026, 2027. Deze leden willen graag weten van de minister op welke termijn de tranchering van het eigen risico kan worden doorgevoerd, welke processtappen daarin worden ondernomen, en hoever de minister is gevorderd in het zetten van deze stappen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie lezen in de conceptnota dat de wijzigingen waarvoor dit besluit een grondslag regelt, voor de vereveningsjaren 2025 en 2026 al zijn toegepast door het Zorginstituut op basis van de conceptregelingen die gepubliceerd zijn in de Staatscourant in respectievelijk 2024 en 2025. Dit komt deze leden over als logisch, aangezien er een wettelijke grondslag nodig is om de risicoverevening uit te kunnen voeren. Deze leden is het echter niet volledig helder waarom onderhavige wijziging van het Besluit zorgverzekering alsnog voor 2025, 2026 en 2027 nodig is. Kan de minister aangeven waarom onderhavige wijziging van het Besluit zorgverzekering nodig is, terwijl de wijzigingen voor de jaren 2025 en 2026 al lijken te zijn doorgevoerd?

De leden van de VVD-fractie begrijpen de beslissing om de bandbreedteregeling vanaf nu per ministeriële regeling vast te stellen. Dit biedt immers meer duidelijkheid aan de zorgverzekeraars, wat niet alleen hen, maar juist ook hun verzekerden ten goede komt.

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat achter het risicoverenigingsmodel een complexe formule schuilgaat. Deze leden kunnen niet helemaal achterhalen welke kosten precies mee worden genomen in deze berekening. Kan de minister aangeven welke kosten het Zorginstituut meeneemt in de clusters variabele zorgkosten, kosten van geneeskundige geestelijke gezondheidszorg en vaste zorgkosten?

De leden van de VVD-fractie hebben hiernaast enkele vragen over het eigen risico. Deze leden zien dat de eigen bijdragen in Nederland voor zorggebruik behoren tot één van de laagste van Europa. Tegelijkertijd leidt jaarlijkse bevrozing van het eigen risico, onder meer door inflatie, effectief tot een verlaging van het eigen risico. Kan de minister aangeven wat de huidige reële waarde is van het eigen risico ten opzichte van 2016 en hoeveel deze procentueel gedaald is?

De leden van de VVD-fractie zien dat de jaarlijkse bevrozing van het eigen risico geleid heeft tot lagere kosten voor de zorggebruiker, maar tot hogere kosten leidt voor het collectief. Kan de minister aangeven hoeveel lager de nominale premie geweest was als het eigen risico sinds 2016 jaarlijks was geïndexeerd? Kan zij ook aangeven wat het zou betekenen voor de nominale premie van volgend jaar als het eigen risico opnieuw bevroren wordt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PRO-fractie

De leden van de PRO-fractie hebben kennisgenomen van de voorhang wijziging van het Besluit zorgverzekering in verband met de risicoverevening 2025, 2026 en 2027. Ze hebben nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de PRO-fractie kijken goedkeurend tegen de aanpassingen van de risicoverevening aan. Tevens staat de PRO-fractie in algemene zin positief tegen het principe van de risicoverevening aan.

Wel leven er grote zorgen bij de leden van de PRO-fractie over de betaalbaarheid van het leven door de stapeling van zorgkosten. Hoe kijkt de minister tegen deze zorgen aan? En wat betekent de verhoging van het eigen risico voor de risicoverevening?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie lezen in de berichtgeving over de uitgelekte Prinsjesdagstukken dat de eerder voorgenomen extra verhoging van het verplicht eigen risico met 60 euro in 2027 met een jaar zou worden uitgesteld. Kan de minister bevestigen dat deze extra verhoging in 2027 niet doorgaat? Kan zij tevens bevestigen of deze verhoging daarmee uitsluitend wordt uitgesteld tot 2028 of dat het kabinet inmiddels bereid is hiervan definitief af te zien? Wanneer wordt de Kamer hierover formeel geïnformeerd en welke gevolgen heeft dit voor het nog aanhangige wetsvoorstel²?

Tegelijkertijd begrijpen de leden van de PVV-fractie dat de reguliere indexering van het verplicht eigen risico per 1 januari 2027 wel automatisch wordt hervat wanneer de huidige wettelijke bevrozing afloopt. Klopt het dat het eigen risico daardoor, ook zonder de extra verhoging van 60 euro, naar huidige inzichten stijgt van 385 euro naar ongeveer 395 euro? Wat is op dit moment de meest actuele raming van het bedrag na indexering?

De leden van de PVV-fractie wijzen erop dat het verplicht eigen risico sinds 2016 op 385 euro staat. Voor 2026 is de bevrozing op 385 euro nog expliciet wettelijk verlengd. Waarom kiest de minister er nu voor om deze jarenlange bevrozing los te laten? Wat is de boodschap van het kabinet aan de mensen die nu al zorg mijden vanwege de kosten?

Voor mensen die zorg nodig hebben maakt het immers niet uit welk etiket het kabinet op de verhoging plakt. Zij moeten gewoon meer betalen. Deze leden vinden het eigen risico geen prikkel, maar een boete omdat zij ziek zijn.

Kan de minister aangeven wat de (wettelijke) procedure is voor indexatie?

De leden van de PVV-fractie vragen de minister tevens inzichtelijk te maken hoeveel mensen door een indexering naar circa 395 euro meer gaan betalen. Hoeveel volwassen verzekerden maken naar verwachting in 2027 het volledige verplicht eigen risico vol? Kan dit opnieuw worden uitgesplitst naar

² Kamerstuk 36 943

leeftijd, inkomen, het ontvangen van zorgtoeslag, chronische aandoeningen, mensen met een beperking en verzekerden die hun eigen risico meerdere jaren achtereen volledig volmaken? Hoeveel extra betalen deze groepen gezamenlijk als gevolg van alleen de indexering?

Deze leden wijzen erop dat eerder onderzoek laat zien dat het eigen risico nu al een financiële drempel kan vormen voor noodzakelijke zorg. Is onderzocht wat een verhoging van 385 euro naar circa 395 euro betekent voor zorgmijding?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de minister over de voorgenomen wijziging van het Besluit zorgverzekering in verband met de risicoverevening voor 2025, 2026 en 2027. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie lezen in de nota van toelichting dat de vereveningsbijdrage wordt gebruikt om verschillen tussen verzekeraars als gevolg van uiteenlopende risicoprofielen van hun verzekerdenportefeuilles te verminderen. Zij vragen de minister of zij over cijfers beschikt dat de keuze om het verzekeringsrisico slechts te verminderen, in plaats van het risico per verzekerde gelijk te maken, ertoe leidt dat zorgverzekeraars risicoselectie toepassen, bijvoorbeeld om te voorkomen dat hun verzekerdenportefeuille te veel chronisch zieken of verzekerden die gebruikmaken van ggz-zorg bevat.

De leden van de CDA-fractie vragen in aanvulling hierop of de minister dit risico ziet in relatie tot het streven naar passende zorg. Het contracteren van de best passende zorg voor verzekerden met een hoog risico, bijvoorbeeld in de ggz, kan voor een verzekeraar immers leiden tot een verliesgevende instroom van deze verzekerden. Als de minister dit risico onderkent, vragen deze leden welke maatregelen zij voor ogen heeft om de risicoverevening te verbeteren, zodat de negatieve prikkels voor zorgverzekeraars om passende zorg in te kopen worden weggenomen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de voorhang van de wijziging van het Besluit zorgverzekering in verband met de risicoverevening 2025, 2026 en 2027. Zij hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie hebben uit de media vernomen dat de extra verhoging van het eigen risico met 60 euro in 2027 mogelijk niet doorgaat. Hoewel zij het positief vinden dat deze asociale stijging van de boete op ziek zijn niet doorgaat in 2027 benadrukken zij wel dat het proces daaromheen onacceptabel chaotisch verloopt. Eerst kwamen de coalitiepartijen met het plan voor een megaverhoging van het eigen risico dat in geen enkel verkiezingsprogramma stond, toen werd de parlementaire behandeling daarvan naar het laatste moment vooruit geschoven en nu wordt het plan toch vooruit geschoven, wat via de media bekend wordt gemaakt. Hoe vindt de minister zelf dat het gaat?

De leden van de SP-fractie vragen de minister of zij beseft wat deze geplande verhogingen van het eigen risico voor mensen zouden betekenen. Heeft zij de gevolgen daarvan in kaart gebracht? Zo ja, is zij bereid deze resultaten met de Kamer te delen? Erkent de minister dat het eigen risico als effect heeft dat mensen die zorg nodig hebben zorg mijden? Erkent zij dat het mijden van zorg, terwijl dat wel nodig is, niet alleen mogelijk menselijk leed maar ook hogere zorgkosten met zich mee kan brengen?

De leden van de SP-fractie benadrukken daarnaast dat de indexatie van het eigen risico wel door lijkt te gaan. Daarmee zou het eigen risico in 2027 alsnog voor het eerst in tien jaar verhoogd worden. Klopt het dat de minister dit plan wel doorzet? Zo ja, waarom maakt zij deze keuze? Klopt het dat er

bovendien geen enkele compensatie tegenover staat voor mensen die een chronische ziekte of een beperking hebben?

De leden van de SP-fractie vragen of de minister bereid is om alsnog zo snel mogelijk met een wetsvoorstel te komen om het eigen risico voor 2027 te bevriezen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben de wijziging van het Besluit zorgverzekering in verband met de risicoverevening 2025, 2026 en 2027 en onderliggende stukken met interesse gelezen en hebben daarover vooralsnog geen vragen of opmerkingen.

II. Reactie van de minister